

РЕШЕНИЕ

№ 22418

гр. София, 05.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав,
в публично заседание на 15.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **8991** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от АПК, вр. чл. 118 КСО.

Образувано е по жалба на А. М. П.-И. от [населено място] срещу Решение № 2153-21-176/13.08.2024 г. на директора на ТП на НОИ – С. - град, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/55 от 19.07.2024 г., издадено от длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

Релевират се доводи за незаконосъобразност на решението на основание чл. 146, т. 4 и т. 5 АПК. Излагат се съображения, обосноваващи, че жалбоподателката отговаря на всички материални предпоставки по чл. 69б, ал. 1 от КСО за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст /ОСВ/. Твърди се, че незаконосъобразно административния орган е мотивирал отказа си с подзаконовата разпоредбата на чл. 18, ал. 4 от Наредба за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/, което е в нарушение на чл. 5, ал. 1 АПК. В тази връзка се позовава на практика на ВАС. Иска се отмяна на оспореното решение.

В съдебно заседание оспорващата се явява лично, поддържа жалбата и моли за нейното уважаване с присъждане на сторените по делото разноски, като моли при постановяване на решението съдът да вземе предвид решение № 7109 от 11.06.2024 г. по адм.д. № 11052 от 2023 г. на ВАС, шесто отделение.

Ответникът – директор на ТП на НОИ - С. град, чрез юрк. А. оспорва жалбата и моли за нейното отхвърляне. Излага аргументи, че определящ досежно прилагането на чл. 69 и чл. 69 “б” от КСО е характера на положеният труд след като е безспорно установено, че госпожа И. е била само държавен служител по Закона за МВР, то за

придобиване право на пенсия за ОСВ следва да се преценява в условията на чл. 69 от КСО. Изтъква, че ако бъде приета тезата на жалбоподателката и се допуснат лица, които имат стаж с изискуемата продължителност по чл. 69 от КСО, но нямат необходимата възраст посочена в същата норма да се пенсионират по реда на чл. 69“б“ от КСО се нарушават основни принципи на осигурителното законодателство, нарушава се целта на закона и се застрашава осигурителната система. Смисълът на чл. 18, ал 4 от НПОС е да даде възможност на лицата от специалните ведомства, не да се пенсионират по - рано от определената възраст за ранно пенсиониране, а само когато стажа им от първа, втора категория труд е недостатъчен при навършване по чл. 69 от КСО възраст, само тогава да ползват правата по чл. 69“б“ от КСО.

Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК относно размера на адвокатското възнаграждение претендирано от оспоравашата.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, не се представлява и не излага становище по жалбата.

Административен съд – София-град, Трето отделение, 44 -ти състав, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Със заявление с вх. № 2113-21-3182/20.05.2024 г. жалбоподателката е поискала да ѝ бъде отпусната лична пенсия за ОСВ, като към заявлението си е приложила документи, удостоверяващи придобит осигурителен и трудов стаж.

При така представените документи за трудов/осигурителен стаж и доход е извършена преценка, като е установено, че към датата на подаване на заявлението - лицето е с навършена възраст 50 г. 09м. 13 дни и има придобит осигурителен стаж, както следва: Осигурителен стаж от първа категория труд - 24 г. 01 м. 16 дни; Осигурителен стаж от трета категория труд - 03 г. 07м. 00 дни.

На основание чл. 104 КСО общият стаж превърнат към III категория труд за изчисление размера на пенсията е 43 г. 10 м. 00 дни. Сборът от осигурителния стаж и възраст е 94 г. 07м. и 13 дни.

Длъжностното лице по ПО е приело, че заявителката няма право на лична пенсия за ОСВ по реда на чл. 69, ал. 1 КСО, тъй като няма навършени 54 г. и 2 месеца за календарната 2024 г., няма и право на пенсия за ОСВ по реда на чл. 69б, ал. 1 КСО , тъй като не отговаря на изискванията на чл. 18. ал.4 от НПОС - няма навършени 54 г. и 2 м.

По така подаденото заявление с Разпореждане № [ЕГН]/55 от 19.07.2024 г., издадено от длъжностно лице по "ПО" в ТП на НОИ – С. –град на заявителката е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Жалбоподателката е обжалвала така постановеното Разпореждане пред директора на ТП на НОИ-С. град.

С оспореното в настоящото производство Решение директорът ТП на НОИ-С. град е потвърдил горепосоченото разпореждане. В решението органът е приел, че с оглед обстоятелството, че А. П.-И. е лице, попадащо в персоналният обхват на чл. 69, ал. 2 от КСО, а не на чл.69б, ал.1 от КСО, то преценката на правото ѝ на пенсия следва да се извърши по условията на тази разпоредба, а не по чл. 69б, ал.1 от КСО. След като жалбоподателката има изискуемия стаж като държавен служител по ЗМВР, но няма навършена изискуемата възраст за 2024 г. - 54 г. и 2 мес., респ. разпоредбата на чл.18, ал. 4 от НПОС е неприложима, тя не придобива право на пенсия за ОСВ. Формалното съответствие на изискванията на чл. 69б, ал. 1 от КСО не е основание за отпускане на

пенсия, предвид че водещ е характера на действително заеманата от А. П.-И. длъжност и извършваната дейност, която не попада в обхвата на ПТКП (отм.) и НКТП.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от легитимирано лице по чл. 147, ал. 1 от АПК и срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което жалбата е процесуално допустима, а разгледана по същество е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно-производствените правила и материално - правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното Решение № 2153-21-176/13.08.2024 г. на директора на ТП на НОИ – С. – град и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН]/55 от 19.07.2024 г., издадено от длъжностно лице по пенсионно осигуряване са издадени от материално и териториално компетентни органи, при спазване на законовите изисквания за форма и съдържание и при липса на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

По отношение съответствието на оспорения акт с материалния закон, съдът намира следното:

За да откаже отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателката, пенсионният орган е приел, че тя не отговаря на условията за пенсиониране, както по чл. 69, ал. 2 от КСО, така и по чл. 69б, ал. 1 от КСО.

От така събраните по делото доказателства по делото се установява, че оспорващата не отговаря на законното изискване за навършила възраст по чл. 69, ал. 2, във връзка с ал. 9 от КСО, която за 2024 г. следва да бъде 54 години и 2 месеца. Жалбоподателката обаче отговаря на законното изискване за възраст по чл. 69б, ал. 1, т. 1, т. 2 от КСО, което съгласно съдържанието на посочените разпоредби, за 2024 г. за жените следва да е от 50 г. и 8м., а не както органът е приел от 54 г. и 2 м.

Изпълнява и изискванията за осигурителен стаж, като има общо осигурителен стаж, превърнат към трета категория от 43 години, 10 месеца и 00 дни, от които 24 години, 01 месец и 16 дни от първа категория като държавен служител по Закона за МВР, при изискващи се 10 години и има общ сбор от осигурителен стаж и възраст от 94-07-13 точки при изискващи се 94 точки.

Видно от разпоредбата на чл. 69, ал. 2 и на чл. 69б ал. 1, т. 1 от КСО: "Държавните служители по Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за специалните разузнавателни средства и по Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, държавните служители по чл. 11 от Закона за пощенските услуги, държавните служители по чл. 16, ал. 2 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, държавните служители, осъществяващи дейността по охрана на съдебната власт по чл. 391 от Закона за съдебната власт, придобиват право на пенсия при навършване на възраст 52 години и 10 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени като държавни служители по посочените закони, по Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" и като военнослужещи по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. "

Разпоредбите на чл. 69 КСО и чл. 69б КСО са с равнозначно приложение с оглед на

правните последици. Това означава, че при наличие на една от двете хипотези уредени в чл. 69 и чл. 69б КСО правото на пенсия следва да бъде зачетено, в която хипотеза може да бъде упражнено, а ако е възможно и по двете следва да се приложи нормативна уредба в благоприятен вариант за заявителя.

Приложимата според жалбоподателката по отношения на нейната хипотеза правна норма е тази по чл. 69б ал. 1, т. 1 от КСО.

Както бе отбелязано по-горе жалбоподателката има навършен осигурителен стаж и възраст изискуеми по силата на чл. 69б ал. 1, т. 1 от КСО за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст за това, че има най-малко 10 години положен труд при условията на първа категория като държавен служител на МВР.

Съдът намира, че нормата на чл. 68 от КСО е обща и се отнася за всички останали граждани, които не попадат в специална категория като тази на жалбоподателката – на държавни служители работили по ЗМВР.

Разпоредбата, която е обосновала обжалвания в настоящото съдебно производство отказ е тази на чл. 18, ал. 4 от НПОС и сочи, че: "Лицата, които не са придобили право на пенсия по чл. 69 КСО поради недостигащ осигурителен стаж, могат да се пенсионират по реда на чл. 69б, ал. 1 и 2 КСО. "

Трайната съдебна практика на административните съдилища и на Върховния административен съд е, че нормата на чл. 18, ал. 4 НПОС има указателен характер и е в противоречие с нормите на чл. 69, ал. 2 от КСО и чл. 69б, ал. 1, т. 1 от КСО, поради това че въвежда нови правила различни от предвидените в нормите на КСО. При наличие на установеното противоречие на чл. 18, ал. 4 от НПОС с чл. 69б ал. 1, т. 1 от КСО, на основание чл. 5, ал. 1 от АПК следва да се приложат нормите на КСО като нормативен акт от по-висока степен от наредбата в кореспонденция с предписанието по чл. 15, ал. 3 от Закона за нормативните актове. Разпоредбата на чл. 18, ал. 4 от НПОС не е пречка за приложението на чл. 69б, ал. 1, т. 1 КСО при наличие на навършена възраст и осигурителен стаж. Жалбоподателката е изпълнила условието за осигурителен стаж по чл. 69, ал. 2 от КСО, но не е навършила изискуемата по тази разпоредба възраст и от съдържанието на цитираната подзаконова норма на чл. 18, ал. 4 от НПОС става ясно, че за да може да се пенсионира по чл. 69б ал. 1 от КСО трябва да не ѝ достига осигурителен стаж по чл. 69 от КСО /а не, както в нейния случай да не ѝ достига изискуема възраст/, т. е. поставено е условие за приложението на една от двете законови разпоредби, какъвто ограничителен избор не е предопределен от самия кодекс.

Потвърждение за правилността на това становище на съда е произнасянето на ВАС в решение № 7109 от 11.06.2024 г. по адм. д. № 11052 от 2023 г., решение № 2259 от 18.02.2021 г. по адм. д. № 10189/2020 г. и в решение № 2291 от 18.02.2021 г. на ВАС по адм. д. № 9879/2020 г., в които се посочва, че норми от подзаконов нормативен акт като чл. 18, ал. 4 и чл. 17, ал. 2 НПОС не могат да преустановят действието на норми от по- висок ранг, каквито са чл. 69 и чл. 69б КСО. Обратното би означавало, че законодателят е предвидил неравноправно третиране на лицата по стаж и възраст, което е в противоречие с разписания в чл. 3, т. 3 КСО принцип на равнопоставеност на осигурените лица, както и останалите принципи по чл. 3 от КСО изискващи държавното обществено осигуряване да се осъществява при спазване на задължителност и всеобщност на осигуряването, солидарност на осигурените лица, равнопоставеност на осигурените лица.

По изложените съображения съдът приема, че жалбоподателката към деня на

подаване на заявлението си е отговаряла на всички кумулативно предвидени законови предпоставки по чл. 69б, ал. 1 от КСО за отпускането на лична пенсия ОСВ при условията на посочената разпоредба, с оглед на което така постановения отказ на пенсионния орган се явява издаден при неправилно тълкуване и прилагане на материалния закон и в несъответствие с целта на закона.

По изложените съображения, съдът намира, че следва да отмени оспореното решение. Естеството на въпроса е от компетентността на Ръководителя на ПО при ТП на НОИ-С. град и следва преписката да се изпрати на посочения орган за ново произнасяне, съобразно указанията дадени в мотивите на настоящото решение по тълкуването и прилагането на закона.

С оглед изхода на спора в полза на жалбоподателката следва да се присъдят разноски в общ размер на 510 лв., от които 500 лв. за адвокатски хонорар и 10 лв. – платена държавна такса, като съдът намира за неоснователно възражението на ответника по чл. 78, ал. 5 ГПК.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 от АПК, Административен съд – София град, трето отделение, 44 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 2153-21-176/13.08.2024 г. на директора на ТП на НОИ – С. – град и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН]/55 от 19.07.2024 г., издадено от длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

ИЗПРАЩА преписката на длъжностното лице по пенсионно осигуряване при ТП на НОИ-С. град за произнасяне по същество по Заявление с вх. № 2113-21-3182/20.05.2024 г., подадено от А. М. П.-И., при спазване на указанията, дадени в мотивите на настоящото решение по тълкуване и прилагане на закона, в 14-дневен срок, от влизане в сила на настоящото решение.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт да заплати на А. М. П.-И., ЕГН – [ЕГН], разноски за настоящото дело в размер на 510 лева /петстотин и десет лева/.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от неговото получаване.

СЪДИЯ: